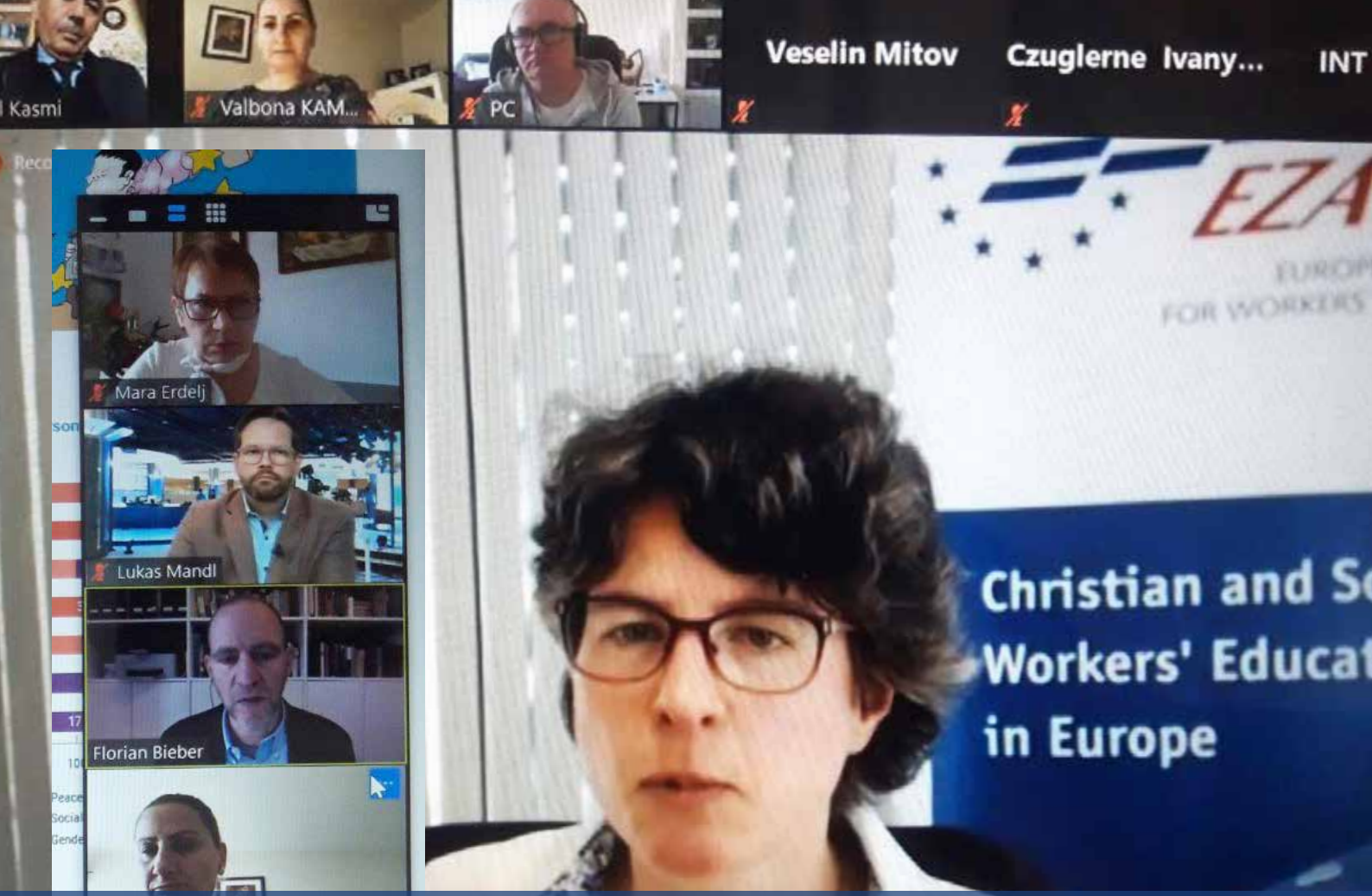

- *Seminar „Jačanje socijalnog dijaloga - oblikovanje evropskih integracija“*
- *Seminar PODKREPA*
- *Piše Krsto Pejović: “(Gu)bitak socijalne pravde”*
- *Dostojanstven rad*
- *Vesti...vesti...vesti*

Seminar: „Jačanje socijalnog dijaloga – oblikovanje evropskih integracija“

Seminar: „Jačanje socijalnog dijaloga - oblikovanje evropskih integracija“ u okviru Specijalnog projekta za radničke organizacije na zapadnom Balkanu koji su organizovali: Austrijski centar za obrazovanje radnika (OZA), u saradnji sa Evropskim centrom za radnička pitanja (EZA) uz podršku Evropske komisije održan je online 11. marta.

Na seminaru su učestvovali predstavnici BOFOS-a **Mara Erdelj** i **Đorđe Ćulum**.

U okviru svoje prezentacije Mara Erdelj je istakla da su se, tokom pandemije korona virusa, otvorila određena pitanja iz oblasti radno pravne zaštite o kojima proteklih godina nije bilo puno raspravljano i da su se zaposleni suočavali sa nizom briga i poteškoća poput: zabrinutosti za vlastiti život i život bližnjih, finansijske i opšte nesigurnosti, straha od gubitka posla, osećaja bespomoćnosti, nedostatkom socijalnih kontakata, navikavanja na nove okolnosti i rad od kuće, dodatnih obaveza i većeg opterećenja...

Ona je naglasila da su poslodavci naših članica pokazali visok stepen socijalne odgovornosti prema svojim zaposlenima, poštujući sve propisane procedure i mere zaštite, da nije bilo otkaza, da su se zarade i naknade zarada uplaćivale u punim iznosima.

Seminar: *PODKREPA*

Seminar na temu „Bolje sprovođenje osnovnih radnih standarda kao put ka osiguranju dostojnog rada na Zapadnom Balkanu“ u organizaciji Konfederacije rada **PODKREPA** i Evropskog centra za radnička pitanja **EZA** održan je online u periodu od 25. do 27. marta 2021. godine. Na seminaru su učestvovali predstavnici **BOFOS-a** **Bragutin Boljanović**, član Republičkog odbora **BOFOS-a** i **Marija Gavrić**, član.

Pripremila: Marija Gavrić, član BOFOS-a

U uvodnom delu seminara govorili su predstavnik domaćina **PODKREPA** i predstavnici **EZE** iz Nemačke, Francuske i Rumunije. Tema prvog panela je bila politička poruka o intervencijama EU i evropskim naporima za brz oporavak radne snage od pandemije.

Silviu Ispas, direktor, **IFES** iz Rumunije je govorio o pandemiji u zemljama Zapadnog Balkana, problemima sa kojima se susreću države i vakcinaciji .

Veselina Starčeva, ekspert za međunarodnu politiku, **PODKREPA** je postavila pitanje “Gde je uspešniji socijalni dijalog: u državnim, u privatnim sektorima, tamo gde su veći investitori ili ne?”

Bragutin Boljanović je rekao da, prema našem iskustvu, bolji socijalni dijalog imamo u privatnom sektoru, u internacionalnim kompanijama.

- Tu se lakše uspostavlja dijalog, jer dolaze iz zemalja u kojima je sindikalno organizovanje na višem nivou. Mi tu imamo bolje odnose sa poslodavcima i lakše se uspostavlja socijalni dijalog. **Veselina Starčeva** je istakla da poznaje situaciju u **BOFOS-u**, da smo imali zajedničke seminare i da zna da mi uživamo podršku poslodavaca. Takođe je navela da joj je drago zbog toga, ističući da tamo gde poslodavac želi da učestvuje u socijalnom dijalogu, tamo i postoji plodan socijalni dijalog.

Kao zaključak treba istaći da je seminar bio izuzetno zanimljiv, bavio se aktuelnom temom – borba protiv pandemije, socijalnim dijalogom u doba pandemije i time kako prilagoditi sindikalno delovanje trenutnoj situaciji.

(Gu)bitak socijalne pravde

Piše: Krsto J. Pejović

Dugogodišnji predsjednik, sada savetnik
Sindikata finansijskih organizacija Crne

Gore i prijatelj BOFOS-a
za časopis Dan

Rad je za mnoge postao misaona imenica, i tu pojavu prati siromaštvo u najrigidnijem obliku. Manje- više, sve zemlje svijeta deklarativno, svojim ustavima, promovišu socijalnu pravdu

Neoliberalna ekonomija s pojavom virusa korona neminovno mijenja postojeće uslove privređivanja, kao i socijalnu komponentu države. Zato se neodložno nameće pitanje kako u takvom stanju sačuvati socijalnu pravdu, kako sačuvati ili povratiti barem minimum nekadašnje socijalne funkcije preduzeća, odnosno države. Izvjesno je svakako da radno i socijalno pravo za cilj imaju bar virtuelno oblike socijalne pravde, koja pod radnopravnom sigurnošću čovjeka podrazumijeva skup socijalno političkih mjera, koje društvo treba da preduzima s ciljem da svoje građane zaštiti od socijalnih rizika (nezaposlenosti, siromaštva i stanja nesigurnosti). Ono od čega staje dah običnom čovjeku je „računica“ Svjetske banke da će se od ovog ljeta živjeti s manje od 1,9 dolara dnevno po jednom članu porodice. Urušavanje životnog standarda dovodi neminovno do takvog stanja da će milioni porodica ekonomski biti razorene. Doda li se tome i pustošenje radnih mjesta koje će proizvesti digitalizacija, socijalne pravde za neke neće biti ni u iluzijama. Očito, za pretežan dio svijeta nema nade u realni, normalan i pristojan život. Otuda znatnom broju građana preostaje da se prilagode novom ambijentu u kome će, nažalost, ekonomska funkcija zasigurno biti iznad socijalne pravde. Pažljivi analitičari koji shvataju potrebu socijalne pravde, kao i ljevičarsko orijentisani sindikati, neće se složiti sa potiskivanjem socijalne pravde iz privrednih društava, i smanjenjem njenog obima kad je država u pitanju. Mnogi autori, među njima i Gentano Kortesi, kažu da socijalna funkcija jeste potreba preduzeća, i to nije nikakva sentimentalnost, već jedan od načina vođenja preduzeća. Socijalna pravda znači društveno pravo, čiji je cilj bolji život. Ovo tim prije jer sadašnje vrijeme sve više „obiluje“ spriječenostima za rad i gubitkom radnih mjesta. Nadalje, ne smije se zaboraviti da postojanje socijalne pravde ima motivišući ulogu, a ne samo zaštitnu, kako za državu, tako i za privredno pravno lice. Dakle, socijalna pravda znači obezbjeđenje stalnih prestacija, kako od države, tako i od privrednog društva. Te okolnosti i situacije moraju biti „pokrivene normama“, jer bez toga u ovom poremećenom i izobličenom svijetu nema dovoljno nade za socijalni život. Logično, postavlja se pitanje kako da se izdrži ovo doba u kome nauka i inteligencija čute. Čak ne iskazuju ni „kreativnu patnju“. Zato se s pravom čovjek pita da li je ovo nekadašnja Evropa. Pita se normalan građanin i da li je to čovjek Evrope zaslužio?! Gledano bar od početka 21. vijeka, čovjek nema ni snage da se odupre proizvoljnostima neoliberalne ekonomije, koja socijalnu pravdu na svakom koraku ignoriše, i pored toga što socijalna država, kao i socijalna pravda predstavljaju sebe same u zakonu. Profit uništava dušu socijalne pravde. Nije bez razloga Eyn Rand kazao da je profit rušitelj odgovornosti.

(Gu)bitak socijalne pravde nastavak...

Bila bi nepravda da se ne istakne da je ekonomska nejednakost obilježje i prethodnih vjekova i sistema, ali u neoliberalnoj ekonomiji, početkom 21. vijeka, ta nejednakost dostiže vrhunac, socijalnu pravdu pozicionira na margine društvenih tokova. Ne smije se smetnuti da socijalna pravda zahtijeva punu pozitivnost prava, i to iz prostog razloga, jer čovjeka socijalna pravda upućuje na ekonomsku sigurnost, na lično i porodično pravo na život. Današnja preraspodjela profita prostora i vremena bila bi izazovna za Mišela Fukoa, da nakon virusa korona, koji je demistifikovao neoliberalnu ekonomiju, dā̃ profil osiromašene socijalne pravde. Ovako datom polarizacijom globalizacije, Fuko bi barem kazao da čovjek teško može sebe naći. I to nije čudo, jer siromaštvo izvire sa svake strane svijeta. Rad je za mnoge postao misaona imenica, i tu pojavu prati siromaštvo u najrigidnijem obliku. Manje- više, sve zemlje svijeta deklarativno, svojim ustavima, promovišu socijalnu pravdu. Evropska socijalna povelja, koja je moralna povelja socijalne pravde, zvanični je akt koji obavezuje zemlje potpisnice, i taj akt ima snagu zakona. Ne bez razloga tu povelju nazivaju i socijalnim ustavom, kojim je utvrđeno pravo socijalne sigurnosti. Iako je ovaj međunarodni sporazum akt obavezujućeg karaktera u pogledu prava koja su ratifikacijom prihvaćena, danas građani Evrope osjećaju deficitarnost u obimu i ostvarenju socijalne pravde.

Gdje je danas u svijetu homo ekonomikus? Ukoliko socijalna pravda nije linija horizonta, siromaštvo, nezvjesnost, izopštenost i degradacija građana biće opšta pojava, i to kao tužna priča i ironija života. Ne smije se zaboraviti da je novac „krv za civilizaciju“, ali i za siromašne i nemoćne. Teško je podnositi nepravde, ništan nije jadrnije od nezadovoljstva i bijede. Kao pratilac svakog vremena i svih prilika, Sula Radov bi dodao: „Nema pravice kod prsle torbice“.

DIGNITY AT WORK

Dostojanstven rad

Dostojanstven rad, kao ideju i kao cilj, je uvela i promovisala Međunarodna organizacija rada (MOR) 1999. godine. Dostojanstven rad je onaj rad koji ne unižava čoveka i koji objedinjuje sledećih šest elemenata: (1) ugovoren radni odnos a ne tek nesiguran i privremen posao, (2) fer odnos poslodavaca prema zaposlenima, (3) bezbedno i zdravo radno mesto i (4), zaštitu socijalnih prava zaposlenih i članova njihovih porodica. Time se ujedno kreiraju i (5) uslovi za lični prosperitet zaposlenog i njegovu socijalnu integraciju koja uključuje i (6) slobodu da se organizuju i aktivno učestvuju u odlukama koje ih se neposredno tiču.

U publikaciji “Indikatori dostojanstvenog rada u Srbiji” iz 2019. godine čiji su autori Sarita Bradaš i Mario Reljanović, a u izdanju FES-a (Friedrich-Ebert-Stiftung) se ističe da, na osnovu procene svih standarda koji definišu položaj radnika u Srbiji, prosečna ocena dostojanstvenog rada u Srbiji (na skali od 1 do 5) bila bi samo 1,85.

Najnižu ocenu standarda dobio je segment o mogućnostima zapošljavanja, a najvišu o principima nediskriminacije i rodne ravnopravnosti u oblasti rada.

Dostojanstven rad

U publikaciji je navedeno da je u periodu od tri godine učešće zaposlenih radnika na određeno vreme povećano sa 19% na 23%, dok je učešće zaposlenih radnika angažovanih na kratko vreme u periodu od tri godine udvostručeno.

Što se tiče naknade za slučaj nezaposlenosti u publikaciji se navodi da je visina naknade ispod praga rizika od siromaštva, a da je maksimalna naknada, bez obzira na visinu prethodnih primanja, nedovoljna za minimalnu potrošačku korpu.

Kada je reč o adekvatnosti zarada napominje se da učešće zaposlenih sa niskim zaradama u formalnom sektoru iznosi 23%, dok u pojedinim sektorima gotovo polovina zaposlenih ima niske zarade, kao i da prosečna plata nije dovoljna za obezbeđenje prosečne potrošačke korpe. Petini zaposlenih koji primaju minimalnu zaradu za prosečnu potrošačku korpu potrebne su više od tri minimalne zarade, ističe se u publikaciji.

Takođe se naglašava, vezano za sigurnost zaposlenja, da radnici van radnog odnosa nemaju nikakav vid zaštite od otkaza ugovora prema kojem su angažovani.

Vest: Integrisana OTP banka u Srbiji počela sa radom

U Srbiji je počela da posluje integrisana OTP banka, nastala spajanjem OTP banke – bivše Sosijete ženeral (Societe Generale) i Vojvođanske banke. “Najkompleksnija bankarska integracija ikad realizovana na ovim prostorima predstavlja strateški potez OTP Grupe sa ciljem da formira vodeću bankarsku instituciju u Srbiji”, navodi se u saopštenju OTP banke. Ta banka je, kako je istaknuto, posle godišnjeg rasta kredita od 15 odsto u 2020. godini, kao i povećanog tržišnog udela u svim ostalim segmentima, prva u Srbiji u tržišnom učešću u kreditiranju i druga najveća banka po veličini aktive s ukupno 5,2 milijarde evra.

“Integraciono putovanje koje je trajalo 19 meseci ne bi bilo uspešno da nije bilo više od 3.000 naših kolega i njihove posvećenosti ovom procesu, profesionalnosti i stručnosti. Činilo se da je u 2020. godini pandemijska kriza na momente zaustavila svet, ali ni to nas nije usporilo u našim nastojanjima da integrišemo dva velika sistema”, rekao je predsednik Izvršnog odbora OTP banke Srbija Predrag Mihajlović.

Predsednik Upravnog odbora OTP banke Srbija i zamenik generalnog direktora OTP banke Mađarska Laslo Volf (Laszlo Wolf) je ocenio da je integracija prekretnica u istoriji OTP Grupe.

“Proširili smo se širom regiona i organski i kroz akvizicije, a kao rezultat naše strategije rasta OTP nije prisutan samo u 11 zemalja, već smo tržišni lider u Mađarskoj, Bugarskoj i Crnoj Gori i igramo ključnu ulogu na nekoliko drugih tržišta – a sada i u Srbiji. Ponosni smo na ovo postignuće i OTP Grupa nastoji da doprinese dugoročnom uspehu srpske ekonomije i blagostanju srpskog društva”, kazao je Volf.

Integrisana banka ima 213 ekspozitura u Srbiji koje će nastaviti da rade na istim lokacijama. Ta banka sada ima najveći broj bankomata, na 322 lokacije, a pored toga klijenti imaju mogućnost podizanja gotovine pod istim uslovima na još 165 bankomata MoneyGet mreže.

Saopšteno je da OTP banka ostaje partner Olimpijskom komitetu Srbije i nastavlja da pruža podršku socijalnom preduzetništvu, a kroz peti Generator projekat ove godine će podržati one koji rešenja pronalaze u digitalizaciji i stalnom inoviranju, kako bi podstakli brigu o ekologiji i očuvanju životne sredine.

U okviru OTP Grupe posluju i OTP lizing Srbija i OTP osiguranje.

Izvor: Bankar.rs, Beta